

CULTURA BARCELONA - 7 gener 2022 2,00 h

Duet de periodistes

- **Toni Cruanyes guanya el premi Josep Pla amb l'obra 'La vall de la llum' i Inés Martín Rodrigo, el Nadal amb 'Las formas del querer', lliurats en format íntim**

Toni Cruanyes, ahir al vespre, rebent el guardó que l'acredita com a nou premi Pla de mans de l'editora Glòria Gasch **ORIOI DURAN**.

LLUÍS LLORT - BARCELONA

Per segon any consecutiu, les restriccions d'aforament i de relacions socials provocades per la pandèmia van aigualir la tradicional festa de lliurament dels premis Josep Pla i Nadal. Per als periodistes dels diferents mitjans de comunicació cal dir que és

un format molt pràctic que es podria mantenir. Per als guardonats, perd el glamur del sopar ple de personalitats. Lídia Heredia, que va presentar l'acte, el va cloure esperant que el 2023 es pugui recuperar el sopar tradicional.

El motiu de la trobada era el que importava i no va fallar, desvelar qui són els nous guanyadors dels dos premis i escoltar les seves primeres paraules.

El periodista Toni Cruanyes, amb l'obra *La vall de la llum*, va ser el guanyador de la 54a edició del premi Josep Pla de prosa en català, dotat amb 6.000 euros i publicat per Destino el 2 de febrer pròxim.

El 78è premi Nadal de novel·la en castellà, dotat amb 18.000 euros i la publicació a Destino, també el 2 de febrer, va ser per a la també periodista Inés Martín Rodrigo, per l'obra *Las formas del querer*.

Dues obres d'autors amb poca obra narrativa publicada –en el cas de Cruanyes, la primera; en el de Martín la segona–, que tenen un inici amb la mort d'un avi durant la pandèmia i que recuperen la seva memòria històrica; dos autors joves i periodistes, que han de renunciar a part de la vida familiar i social per tenir temps per escriure. Entre tantes coincidències, una gran diferència: “Hi passen coses que semblen ficció i són reals”, afirma Cruanyes, mentre que Martín diu que “tota semblança amb la realitat és pura coincidència”.

Toni Cruanyes va pujar a l'escenari mostrant-se simpàtic, com sempre, però més nerviós que quan presenta el TNV. Potser perquè, en no tenir *teleprompter*, es va haver de reïr d'un feix de papers amb notes sobre el que volia explicar. “Per a mi és un honor i un repte i em prenc aquest guardó com un vot de confiança, més que com un premi”, va assegurar.

La vall de la llum “neix de l'àmbit familiar, íntim”. El va començar a escriure quan el seu avi, de 95 anys, va morir en una residència geriàtrica en els primers temps de la pandèmia, fa dos anys. I va buscar la història del seu avi,

Toni Cruanyes, a 'La vall de la llum', ha utilitzat "la memòria familiar com a font de consol"

“la memòria com a font de consol”. És un llibre de narrativa memorialística. “M’he trobat, pràcticament, escrivint una novel·la i no era la meva intenció”, confessa Cruanyes, que adverteix que hi ha sorpreses i moltes situacions que “semblen ficció i són totalment reals”. Només ha canviat alguns noms per evitar que descendents d’alguns personatges que no en surten gaire ben parats li puguin buscar les pessigolles legals.

“Des del principi, algunes coses en la història del meu avi no quadraven, i em vaig trobar amb una sorpresa; he descobert alguns secrets de la meva família, i he redescobert el Canet de Mar que era paisatge de la meva infantesa”, comenta. “És la història del meu avi, però també del meu poble durant cent anys i un homenatge a una generació sencera.”

El jurat del premi Josep Pla va estar format, com l’any passat, per Laia Aguilar i Marc Artigau (guanyadors del Pla el 2020 i el 2019, respectivament) i dels també escriptors Antoni Pladevall i Montse Barderi, a més de l’editora Glòria Gasch.

En aquesta edició hi va haver un total de 44 obres presentades, enviades des de gairebé tot l’àmbit catalanoparlant. Segons els organitzadors d’aquest premi, creat el 1968, entre els originals hi havia *thrillers*, novel·les històriques, altres de realistes i textos memorialístics, com els que han guanyat en força ocasions aquest premi, i aquest any mateix.

Les obres finalistes van ser: *1929*, de Toni Giménez; *El franc tirador*, de Josep Masanés; *El llibre de l’avi*, de Maria Becana (pseudònim) –que va ser la guanyadora–; *Programa zero*, de Jordi Deu (pseudònim), i *Sense futur*, del gran Joaquim Carbó, que, pel que sembla, és possible que sigui publicada per Destino aviat.

Toni Cruanyes (Canet de Mar, 1974) és una cara popular a Catalunya perquè, després d’haver estat corresponsal de TV3, i altres mitjans, a Londres i París –entre moltes altres corresponsalies–, i, fins i tot, director d’aquest diari, és el presentador del Telenotícies vespre des del 20 de gener del 2014.

Aquest no és el seu primer llibre. Va debutar amb *El llarg adéu de Pinochet* (2004), on explica la detenció i posterior alliberament del dictador xilè en territori britànic. Després va venir *De Tony Blair a Zapatero. Una autòpsia de l’esquerra europea* (2010). El 2012 va guanyar el premi Joan Fuster d’assaig per *Un antídoto contra l’extrema dreta*. I encara té un llibre més, també periodístic, en què explica els secrets darrere del Telenotícies durant el conflicte polític que s’ha viscut a Catalunya els últims anys, *Un dels nostres* (2020).